

ZÁPIS: Online infoden – ESC Dobrovolnictví v oblasti humanitární pomoci

Datum:	20. 1. 2022
Místo konání:	online
Program:	program
Zapsal/a:	Lenka Pavličová, junior odborný konzultant pro vzdělávání

Dne 20. ledna 2022 uspořádala Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA) ve spolupráci s generálním ředitelstvím pro vzdělávání a kulturu (GR EAC) online informační událost o dobrovolnických aktivitách v oblasti humanitární pomoci.

1

Politický kontext

V úvodu vystoupil **Pierre Seailles (Evropská komise)**, který zdůraznil, že aktivity Evropského sboru solidarity (ESC) se neomezují pouze na Evropu – dobrovolnické projekty v oblasti humanitární pomoci se totiž konají v třetích zemích. Podtrhl, že cílem ESC je jak smysluplný přínos dobrovolníků společnosti, tak rozvoj jejich dovedností a získávání nových zkušeností. Zároveň vysvětlil, že ESC staví na více než 20 letech zkušeností programu Evropský sbor solidarity a od roku 2021 i na iniciativě EUAV ([EU Aid Volunteers](#), Humanitární dobrovolníci EU), která je od 1. ledna 2021 plně součástí Evropského sboru solidarity, a to pod novým názvem **Dobrovolnictví v oblasti humanitární pomoci**.

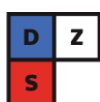
Seailles vysvětlil, že cílem Dobrovolnictví v oblasti humanitární pomoci je usnadnit přechod od humanitární pomoci k dlouhodobě udržitelné a inkluzivní rozvojové pomoci. Zároveň by tyto aktivity měly přispívat k posílení kapacit a odolnosti zranitelných nebo katastrofou postižených komunit a zlepšovat jejich připravenost na katastrofy a snižovat rizika katastrof. Seailles zmínil, že [Připravenost na katastrofy](#) je v kompetenci generálního ředitelství ECHO (DG ECHO). Dalším z úkolů této ESC aktivity je po katastrofě propojovat okamžitou pomoc s obnovou a rozvojovou pomocí. Velmi důležitým aspektem je **záruka vysoké bezpečnosti dobrovolníků a dobrovolnic a jejich ochrana**.

Z tohoto důvodu není možné je vyslat do zemí válečného konfliktu, zároveň se nedoporučují oblasti akutní humanitární krize. Proto je velmi důležité přesně definovat případná opatření a v případě nouze připravit evakuační plán. Za bezpečnost a ochranu dobrovolníků zodpovídají podpůrná (SO) a hostitelská/přijímající organizace (HO), které musí prokázat svou schopnost při žádosti o Znamku kvality (Quality label).

Všichni dobrovolníci navíc musí projít **povinným školením o bezpečnosti a ochraně**. V tomto případě došlo ke značným změnám: v rámci iniciativy EUAV byli dobrovolníci nejprve vybráni podpůrnou (vysílající) a hostitelskou (přijímající) organizací. Až poté následovalo školení a pak samotná aktivita. V rámci ESC jsou však dobrovolníci nejdříve vybráni agenturou EACEA, poté musí absolvovat školení a poté prochází výběrem ze strany SO a HO. Tento postup urychlí celý proces a mezi výběrem dobrovolníků, absolvováním školení a samotným výjezdem na projekt nebude už nadále docházet k velkým prodlevám, jako tomu bylo v rámci EUAV. Tato prodleva navíc způsobovala ztrátu zájmu některých dobrovolníků.

Seailles vysvětlil **rozdíly mezi iniciativou EUAV a ESC dobrovolnictvím v oblasti humanitární pomoci**. V rámci celého ESC je kladen důraz na sociální inkluzi, což platí i v rámci této aktivity. Jak EUAV, tak ESC staví na neformálním vzdělávání, ale ESC se navíc zaměřuje na celkový učící proces, rozvoj (měkkých) dovedností, kulturní povědomí a jejich následné uznávání po projektu. Navíc se snaží rozvíjet schopnost dobrovolníků v budoucnu čelit jejich profesnímu životu a připravit je na něj.

Seilles dále zdůraznil, že pro získání Znamky kvality je důležité, aby byla role dobrovolníka dobře ukotvena už v samotném návrhu projektu a dobrovolník v něm měl již od začátku své jasné místo.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

Představení výzvy

Lara Paoletti (EACEA) představila výzvu dobrovolnických projektů v humanitární oblasti a uvedla, jaké **formáty projektů** jsou její součástí:

- **Individuální dobrovolnictví** (2–12 měsíců): např. aktivity spojené s komunikací, účetnictvím, administrativou atp., jedná se o přeshraniční projekty; měl by být poskytnut mentor a jeho expertíza.
- **Dobrovolnické týmy** (2 týdny – 2 měsíce): 5–40 účastníků z alespoň 2 různých zemí EU/třetích zemí přidružených k ESC; jasně definované aktivity (distribuce potravin a jiných potřeb, úklid nebo čištění specifických oblastí); přeshraniční aktivity; možnost využít mentora.
- **Doplňkové aktivity** (setkání, konference, *job shadowing*, školení atp.), jejichž cílem je do projektu přinést přidanou hodnotu, a to před, během a po projektu, zvýšit jeho dopad, usnadnit aktivní zapojení zaměstnanců místní organizace a dobrovolníků, rozvinout dovednosti místních organizací a komunit. Je možné využít poradenství odborníků a odbornic.

Paoletti dále zdůraznila, že poskytování humanitární pomoci v rámci těchto projektů musí být v souladu **se zásadou lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti** a také se zásadou „neškodit“ (*do no harm principle*). Paoletti doporučuje k těmto zásadám odkázat v projektové žádosti.

Paoletti dále představila **kritéria pro posuzování projektových žádostí**:

- Kritéria způsobilosti a přípustnosti: SO a HO organizace musí být držiteli platné Znamky kvality pro dobrovolnictví v oblasti humanitární pomoci, a to po celou délku trvání projektu
- Je nutné zapojení alespoň tří způsobilých organizací:
 - dvě podpůrné organizace ze dvou rozdílných zemí nepatřících mezi země EU nebo mezi jejich zámořské oblasti, zároveň se nesmí jednat o třetí země přidružené k Programu;
 - jedna hostitelská organizace představující samostatný právní subjekt a nemající žádné vazby na zúčastněné podpůrné organizace; viz seznam způsobilých zemí v programové příručce [European Solidarity Corps Guide 2022](#), str. 17–18;
 - např. Dánsko, Španělsko a Indie

Dále je potřeba splnit **kritéria pro udělení financování**, to znamená v rámci hodnocení projektové žádosti získat celkem alespoň 60 bodů a v každé z následujících částí alespoň polovinu maximálního počtu možných bodů. Kategorie:

- Relevance, zdůvodnění a dopad (maximum 40 bodů)
- Kvalita projektového návrhu (maximum 40 bodů)
- Kvalita řízení projektu (maximum 20 bodů)

V případě hodnocení více projektů *ex aequo* rozhodne počet bodů v kategorii „relevance“, poté „kvalita projektového návrhu“ a poté „kvalita řízení projektu“. Pro více informací o jednotlivých kategoriích viz programová příručka [European Solidarity Corps Guide 2022](#), str. 65–66.

Mezi **kritéria přípustnosti a způsobilosti** patří následující:

- Aktivity se musí konat v zemi jedné z účastnících se organizací
- Dobrovolnický projekt se musí konat ve třetích zemích, které nejsou členskými zeměmi EU nebo třetími zeměmi přidruženými k ESC a ve kterých aktuálně neprobíhají operace humanitární pomoci či mezinárodní nebo národní konflikt.
- Délka projektu: 12, 24 nebo 36 měsíců
- Začátek projektu musí být mezi 1. 9. a 31. 12. 2022, a to pouze po podpisu grantové dohody ze strany EACEA

- Podání žádosti: u EACEA, přes [portál FTOP](#); uzávěrka 3. 5. 2022, v 17 h SEČ

Paoletti dále představila **Známku kvality pro dobrovolnické projekty v oblasti humanitární pomoci** a odkázala k programové příručce [European Solidarity Corps Guide 2022](#), str. 56–60, kde jsou uvedeny všechny nezbytné informace. Paoletti zdůraznila, že udělení Značky kvality neznámá přidělení financování, pro získání financování pro projekt je nutné podat projektovou žádost.

Další kolo podávání žádostí o Znamku kvality bude **22. září 2022**.

Na závěr vystoupil **Alfonso Aliberti (EACEA)**, který představil podávání projektové žádosti přes [portál FTOP](#) a doporučil konzultovat [návodná videa a rady na portálu FTOP](#).

Q&A

Q: Existuje seznam zemí, kde se mohou tyto ESC projekty uskutečnit?

A: Ne a jeho tvorba není v plánu. Výběr zemí je zodpovědností organizací a musí vybrat takové země, které považují za bezpečné.

Q: Je dobrovolnický projekt spočívající ve „fundraisingu“ vhodnou aktivitou v rámci ESC?

A: Ano. Jakákoliv aktivita, která se týká humanitární pomoci, je bezpečná, má pro místní komunitu přidanou hodnotu a rozvíjí dovednosti dobrovolníka, je vhodná. Může se tak jednat např. o obnovu po katastrofě, šíření povědomí o genderové rovnosti atp.

Q: Jakým způsobem je možné dohledat seznam partnerů se Znamkou kvality pro humanitární aktivity?

A: Zveřejnění [na portálu FTOP](#) se očekává na konci února nebo na začátku března.

Q: Jak dlouho trvá proces Znamky kvality, od podání žádosti až po její získání?

A: Přibližně šest měsíců. Výsledky výzvy ze září 2021 budou známy na konci února nebo na začátku března.

Q: Vztahuje se pravidlo právě probíhajícího válečného konfliktu i na země, kde je konflikt koncentrován do jiné části země, než kde by probíhal samotný projekt? Například Ukrajina a konflikt v posledních letech? Mohl by se projekt konat v západní Ukrajině?

A: Zodpovědět na toto není možné, neboť se situace na Ukrajině neustále vyvíjí. Nicméně je důležité říct, že členské státy nedoporučují cestovat do Doněcké a Luhanské oblasti. Je potřeba to zhodnotit případ od případu a organizace musí zvážit, které oblasti a země jsou vhodné pro mladé dobrovolníky, a měly by proto danou situaci podrobně sledovat. Monitorování situace v případných zemích projektů je závazkem v rámci Znamky kvality.

Q: Projekty se mohou konat pouze mimo EU?

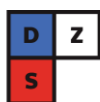
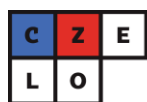
A: Ano, tato aktivita je navržena pro tzv. třetí země mimo EU. Pro projekty v rámci EU je možné využít ostatních dobrovolnických aktivit v rámci ESC.

Q: Jaká jsou kritéria pro výběr dobrovolníků? Jsou potřeba nějaké speciální dovednosti a znalosti?

A: Přípravné školení je selektivní a obsahuje několik testů a pouze ti, kteří úspěšně absolvují školení, se mohou projektu zúčastnit. Žádné speciální dovednosti a znalosti však předem vyžadovány nejsou. Nehledáme profesionální humanitární pracovníky, ale mladé lidi mající chuť do projektu přinést svou energii a motivaci.

Q: Mohou se těchto projektů zúčastnit i mladí lidé s omezenými příležitostmi?

A: Ano.

Q: Existuje rozpočet pro aktivity v humanitární oblasti? Kolik projektů bude financováno?

A: Na dobrovolnické aktivity v humanitární oblasti je vyčleněno **7 % z celkového rozpočtu ESC**. Kolik projektů bude financováno, říct dopředu nedokážeme, záleží to na konkrétních projektech.

Q: Je možné partnerství jedné programové země (Česká republika), jedné sousední země EU (Moldávie) a Indie? Může Moldávie podat projektovou žádost?

A: Co se týče kritéria minimálně 3 zemí, 2 z nich musí patřit do programových zemí. Moldávie na seznamu není, nemůže tudíž projektovou žádost podávat. Organizace z Moldávie držící platnou Známkou kvality se však může zúčastnit jako hostitelská země.

Q: Může se organizace bez Znamky kvality stát partnerem organizací majících Známkou kvality?

A: Aby mohly být zúčastněné organizace považovány za způsobilé, musí mít platnou Známkou kvality.

Q: Je možné být v rámci jedné uzávěrky předkladatelem více projektových žádostí?

A: Ano.

Q: Kolika projektů se organizace může zúčastnit jako partner?

A: Omezení neexistuje.

Q: Je k dispozici následné hodnocení EUAV projektů?

A: Ano, je k dispozici [na webových stránkách Úřadu pro publikace Evropské unie](#).

Q: Je při hodnocení projektových žádostí bráno v potaz zapojení dobrovolníků s omezenými příležitostmi nebo i mladých s omezenými příležitostmi ze samotné místní komunity, která bude během projektu podpořena?

A: Během hodnocení se hledí především na dobrovolníky a na rozpočet s tím spojený. Nicméně zapojení mladých s omezenými příležitostmi z místní komunity bude vnímáno pozitivně, inkuzivita je navíc jednou z priorit programu ESC.

Q: V rámci rozpočtu předešlé iniciativy EUAV dostávali dobrovolníci měsíční příspěvky, jejich výše závisela podle dané země, z nich měly být hrazeny další jejich náklady (mimo ubytování a dopravu). Očekává se, že v rámci tohoto nového programu budou SO a HO organizace hradit náklady na stravu z části organizační podpory?

A: V rámci této ESC aktivity není stanovena výše dle jednotlivých zemí. Je to průměrný výpočet s cílem zjednodušení.

Q: Je možné do projektu zapojit pouze „pobočky“ (Branch Offices) jedné organizace?

A: Je nutné zapojení alespoň jedné HO organizace, která je samostatným právním subjektem a vlastní platnou Známkou kvality. Pokud je to splněno, je možné zapojit libovolný počet „poboček“ s platnými Známkami kvality.

Q: Existuje doporučená doba přípravy projektové žádosti při prvním podávání žádosti?

A: Žádné doporučení neexistuje.

Q: Kolikrát je možné se těchto projektů zúčastnit? Mohou se dobrovolníci, kteří se zúčastnili již dlouhodobého ESC projektu, zapojit i do této aktivity?

A: Ano, mohou.

V případě dalších dotazů je možné kontaktovat agenturu EACEA na adrese EACEA-SOLIDARITY-CORPS@EC.EUROPA.EU.

